



ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. "Свобода": BR 6891 — 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: BR 6891 — 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН ЗГОЛОСИТЬ ПОНОВНО ПРОГРАМУ СУСПІЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я

Вашингтон, 30. березня. — Конгресова делегація, склалася з прихильників адміністрації, зійдеться на нараду з президентом, щоб оформити законопроект суспільного здоров'я, в якому забезпечення здоров'я буде обов'язковим. Міжтим група з п'яти сенаторів з обох великих політичних партій, під проводом сен. Листера Гіла, випрацювала план добровільного забезпечення здоров'я, який буде зголошений водночас з планом обов'язкового забезпечення. Сен. Роберт Тефт запевняє, що він зголосить свій бил. Прихильники адміністрації приготували виступити в "одній пащі" програму забезпечення здоров'я, в якій подібно будуть обговорені способи здобуття фондів на забезпечення. Між ін. згадується про доплату у висоті трьох відсотків з робітничих платень.

СТЕНТ НЬО ЙОРКУ УХВАЛИВ ДОПОМОГУ НА ВПАДОК НЕСПОСІБНОСТІ ДО ПРАЦІ

Олбей, Н. Й. — Стейтова легіслатура ухвалила на кінцевій засіданні кілька більших законопроектів, між ними проєкт для виплати допомоги робітникам, які захворіли або стануть неспосібними до праці під час свого захворювання або під час того, коли лістають до допомоги, як безробітні. Легіслатура прийняла теж бил. про усунення з учительських посад людей, які вказують нахил до підпільної роботи.

ПОТРІБНО ЩЕ ПОНАД ПІВТОРА БІЛЬШОНА НА ОБОРОНУ

Вашингтон. — За спонукою військових провідників комісія збройної служби зажадала від конгресу ухвалення \$1,500,000,000 на озброєння окремо від бюджету, предявленого президентом Труманом на оборону країни. Конгресмен Карл Вінсон вийшов з заявою, що в справі оборони повинні бути рішальними голоси військовиків, а не адміністрації.

ВОЛЕС ІДЕ НА АГІТАЦІЮ

Генрі Волес, провідник Прогресивної партії, заповів свою поїздку на віча по різних містах в часі від 27 квітня до 16 травня. З ним будуть промовляти члени лівих партій у парламентах Великобританії, Франції й Італії. Волес каже, що вони хочуть довідатися про настрої населення й скласти поміст між Сходом і Заходом.

К.О. ПОВОРЮЄ ЮНІ ПРНАЛЕЖНІ ДО ПРОСОВЕТСЬКОЇ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Вашингтон. — Тому, що деякі юні Конгресу Індустріальних Організацій піддаються під накази Світової Федерації Робітничих Юній, які опинилися під цілковитим впливом Кремля, головна квартира К. І. О. видала наказ, щоб протидіяти комуністичним затіям. Йдеться про те, щоб недопустити американських делегатів на з'їзд Світової Федерації, який відбудеться в Парижі наступного місяця.

СЕН. ГЛЕН ТЕЙЛОР НА ЛАВІ ОБВИНУВАЧЕНИХ

Бирмингем, у стейті Алабама. — Сен. Глен Тейлор, який під час передвборчої агітації

ПЛЯНУЮТЬ ПОШИРЕННЯ "ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашингтон, 30 березня. — Дорадча Комісія інформації, складаючи свій перший піврічний звіт з діяльності, зажадала від конгресу додаткових \$36,000,000 на поширення праці програми "Голосу Америки". На чолі комісії стоїть Марк Етридж, видавець щоденника Луївіа Курі-Джернал. Він пропонує використовувати методи пропаганди на Балкані і тепер домагається протиділяння нерозбірливій советській пропаганді. Поширювання правди про Америку повинно відбуватися всіма можливими засобами — твердить Комісія, а на це треба фондів. Комісія сповістила, що мільйони людей під советським режимом прислухаються до "Голосу Америки" і це повинно бути заохотою до поширення праці цієї програми.

БЕВІН І ІНШІ МІНІСТРИ ПРИХАЛИ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Кораблем Квін Мері приїхав до ньюйорського порту міністер чужинних справ Великобританії, Ернест Бевін, для підписання Атлантийського Чарту. Коли він виходив з корабля, в середу 30 березня, заважав громаду пікетників, які носили таблички з осудом "протидіальської" політики Бевіна. Разом з ним приїхали цим кораблем міністри закордонних справ Бельгії, Голандії і Люксембургу. Приїхав теж Андрій Громико, советський делегат до Об'єднаних Держав.

Секретар стейту Дін Ачесон у Вашингтоні приготував почати розмови з міністрами європейських держав негайно, щоб приготувати наперед усе потрібне до підписання Атлантийського Оборонного Договору в понеділок найближчого тижня.

ВИКІНЧИЛИ ЛІКВІДАЦІЮ УНПРА

Вашингтон. — Остаточно викінчено ліквідацію Адміністрації Ріліфу й Реабілітації Об'єднаних Держав, звісну під скороченням іменем УНПРА. Адміністратор ліквідації, Гері Е. Гавел, орилює звіт з операцій УНПРА від 9 листопада 1943 р. аж до 31 березня 1949 р. У тому часі УНПРА видала \$3,968,392,725.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ПРОТИ-СОВЕТСЬКІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ В НЬОАРКУ

Ньюарк, 31. березня. — Вчора в місцевому Моск-Театрі відбулася копія ньюйорської "наукової конференції для світового миру", влаштована спровадженнями большевицькими агітаторами та місцевими їх підтримувачами. Подібно як в Нью Йорку біля готелю Волдорф-Асторія, так і в Ньюарку відбулося масове пікетування конвенції, в якому взяли участь американці та поодинокі місцеві етнічні групи, між ними сильна група українців. З місцевих українських організацій, що взяли участь в пікетуванні цієї большевицької імпрези, були заступлені: Ветерани Чорноморська Січ, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Клуб Танцюристів та інші, як теж члени "Самопоміч" з Нью Йорку, що привезли зі собою таблички з відповідними написами.

UKRAINIAN RESISTANCE

Вже вийшла з друку книжка У. К. К. про українську визвольну боротьбу.

UKRAINIAN RESISTANCE

The Story of the Ukrainian National Liberation Movement in Modern Time — це назва чергового видання Українського Конгресового Комітету в англійській мові про українську визвольну боротьбу, яке тільки-но появилось з друку. Книжка, звичайного формату, має 142 сторінки друку та в 22-ох розділах подає документальні дані про українську визвольну боротьбу проти німців і большевиків під час другої світової війни, попередивши їх короткими даними про саму Україну, український нарід, українську проблему та про історію українського визвольного руху. Найбільше місця віддано героїчній боротьбі легендарної Української Повстанської Армії від часів її повстання аж по сьогоднішній день. В книжці є три карти: України, її ключового стратегічного положення та мапа дій УПА, як теж 13 ілюстрацій, переважно фрагменти з боротьби УПА. Передмовою до книжки написав проф. Іларіон А. Меннінг, називаючи її "важливою книгою не тільки для тих, що студіюють українську та східно-європейські справи, але й для тих, що вірять в триумф демократичних ідеалів, до яких змагали Злучені Держави протягом двох світових воєн".

МЕНОР ДЖЕРЗІ СІТІ ВІСТУПИТЬ НА УКРАЇНСЬКІЙ ІМПРЕЗІ

На запрошення представників української громади, мейор Джерзі Сіті, Містер Егер, виступить на українській культурній імпрезі, що її влаштовують об'єднані місцеві українські організації та головним старанням місцевої молоді, в дні 10-го квітня в залі Дікенсон Гайскул.

З'ЇЗД СОВЕТО-ФАШИСТСЬКОЇ МОЛОДІ В МОСКВІ ПІД ГАСЛОМ БЕЗБОЖНОСТІ

Москва, 31 березня. Вчора тут у великій галі Кремля почався всесоюзний з'їзд Комсомолу (Комуністичного Союзу Молоді), перший за останніх 13 років. Комсомол, що є точкою советського копією колишнього німецького "Гітлер-Югенд" (молодь Гітлера) має бути найбільш правдивою організацією большевицького фашизму і він характеризується головню своєю "активною безбожністю", під якою теж і почався з'їзд. Секретар Комсомолу, М. А. Михайлов, повідомив, що ця фашистська організація советської молоді нараховує тепер 9,283,289 членів, в порівнянні з менше ніж 5,000,000 перед війною. Вона має 437,310 низових клітин, включно з 200,000 по селах і 49,000 по школах. В додатку вона нараховує 13,000,000 т.зв. піонерів, іменню дітей в молодшому віці. Відкриваючи з'їзд цієї Сталін-Югенд, Михайлов говорив, що "вся історія большевизму вчить нас стояти на сторожі нашої молоді та берегти її перед будь-якими ворожими впливами і боротьби за чистоту советської ідеології". Ці "ворожі впливи" — по словам Михайлова — це головню релігія. Він твердив, що "в деяких місяцях спостерігається в ірродження церковної діяльності, що намагається поширити свої впливи на молоді". Тверджуючи, що не всі комсомольські організації були активні в побороюванні релігії, Михайлов говорив: "Комсомольські організації не сміють бути неактивні у відношенні до релігії. Комсомольці покликані поширювати пропаганду про досягнення науки, а кожна релі-

В ТРАВНІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

Красва організація Українських Американських Ветеранів вже заповіла свою чергову конвенцію, що має відбутися в дні 28, 29 і 30-го травня в Ньюарку, Н. Дж. Інтензивна підготовка до конвенції вже почалася. Це буде друга з черги конвенції цієї важливої хоча що дуже молоді красвої організації американсько-української генерації. Організатори конвенції закликають всі мілосцеві Пости ветеранів, щоби своєчасно зголошували своїх представників на конвенцію та з'їздилися в одну велику крамву організацію Українських Американських Ветеранів, здобуваючи їй визнання та увагу між іншими того роду американськими організаціями. Конвенція відбудеться в Ньюарку в Шератон готелі, а зголошення прийматиме керівник ресстраційного комітету, Петро Струк, 508 18-та Евеню, Ньюарк, Н. Дж.

гія науку безпосередньо запереуче" і т.д. На останній Михайлов закликає молодих советських фашистів до активного виявлення "советського патріотизму".

БЕЗКРОВНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕВОРОТ В СІРІЇ

АРМІЯ ПРОТЯГОМ НОЧІ ЗАХОПИЛА ВЛАДУ "ДЛЯ ДОБРА КРАЇНИ"

Дамаск, Сирія, 31. березня. — Вчора вночі сирійська армія під проводом ген. Гусні Зайім довершила безкровний переворот в країні, здобуваючи повну контролю над нею. Відділи війська в столиці та по інших містах спокійно і без найменших спроб спротиву зайняли урядові інституції, проголошуючи нову владу та видаючи деякі обмеження руху з причин безпеки. Тільки в одному випадку комуністи пробували протиставитися закодам армії, але залишили спротив, зустрівшись з рішучістю акції. Для вдержання порядку, по вулицях міст патрулюють сильні відділи війська, поробивши відповідні заходи безпеки теж в цілій країні. Президент країни, прем'єр уряду та подиоки міністри були заарештовані. Керівники перевороту з цілою рішучістю заявили, що їх акція не має жадного зв'язку з будь-яким закордонно-політичним міркуваннями і призначена виключно для закінчення корупції в уряді та встановлення більш демократичного режиму. В цілій країні панувє повний спокій. Головнокомандуючий військами, ген. Гусні Зайім, мав би робити заходи, щоби одержати від дотеперішнього уряду офіційну резигнацію і тоді робити заходи для створення нового уряду. Він заявив, що його акція має на меті виключно "добро країни" та що він має повну піддержку не тільки армії, але й всіх "сирійських патріотів". Як можливого майбутнього політичного керівника в країні називається найстаршого державного мужа, бувшого прем'єра Ель Хоурі, відомого приятеля західних демократій. В закордонних пресових коментарях цей переворот в Сирії називається триумфом місцевих націоналістів.

БРИТАНЦІ ЗАПОВІДАЮТЬ ДАЛЬШІ ПОВСТАННЯ В АРАБСЬКИХ КРАЇНАХ

Лондон, 31. березня. — В добре зорієнтованих та поінформованих в арабських справах британських колах вважають військовий переворот в Сирії логічним наслідком теперішнього положення на Орієнті та заповідають дальші патріотичні здвижи в арабському світі. Головну роллю в цьому грають події в Палестині і британці вважають, що поразка арабів в тій справі викличе зрозумілу філію невдоволення та намагання відмінити положення. Подібні військові перевороти та націоналістичні зміни, що їх довершено останньої ночі в Сирії, мають бути плановані теж в столицях інших арабських країн. З повідомлень виходить, що британські урядові кола були заскочені подіями в Сирії, але цілком ними не здивовані. Американський амбасадор в Дамаску переслав державному департаментові у Вашингтоні точний звіт про події, що в цій столиці в останньому заіснували.

ТВОРЯТЬ НОВИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ "МАКЕДОНСЬКИЙ ФРОНТ"

Атени, Греція, 31. березня. — Радіосильні грецьких комуністичних партизанів повідомля — як здогадується — з Болгарії, що в одній малій грецькій місцевості на кордоні з Албанією був "конгрес" представ. громад з грецької

ШУМАН В ДОРОЗІ ДО ВАШИНГТОНУ

Париж, 31. березня. — Велід за керівниками закордонної політики Британії, Норвегії, Бельгії, Данії, Люксембургу та інших західно-європейських країн, що вже приїхали або ще є в дорозі до Вашингтону, щоб підписати історичний Атлантийський договір, вчора в тих самих цілях відлетів з Парижа до Вашингтону міністер закордонних справ Франції, Роберт Шуман. З його поїздкою у французьких урядових колах зв'язується великі надії щодо можливостей поладження основних для Франції проблем її оборони та безпеки. Шуман відбуде у Вашингтоні окремі наради з керівниками закордонної політики Злучених Держав і Британії і не тільки на тему Атлантийського акту, але теж в справі Німеччини, як теж в справі французького Індокитаю. В усіх випадках Франція намагається одержати відповідні комисиї та дістати якнайбільшу допомогу, виходячи з факту рішального і ключового її значення на європейському континенті в теперішній міжнародній політичній кризі. Підкреслюється відсутність у Франції видного в інших країнах ентузіазму з приводу Атлантийського пакту і це виявляється побоюванням, що ця країна може впасти жертвою агресора ще заки пакт зачне діяти.

ВСТАВЛЕНО ПЛАН РОЗБІРКИ НІМЕЦЬКИХ ФАБРИК

Лондон, 31. березня. — Після кількох місяців важкої праці, представники Злучених Держав, Британії і Франції на останній погодилися на змінений план розбірки деяких німецьких фабрик та передачі їх устаткування поодиноким країнам в характері воєнного відшкодування, як теж щодо заборони деяких продукцій в Німеччині, що могли б мати стратегічне значення. Як відомо, на вперті пропозиції Америки листу призначених на розбірку фабрик та забороненої продукції сильно обмежено.

НІМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ ВІДКИНУЛИ ПЛАН ЗАХІДНИХ СОЮЗНИКІВ

Бонн, Німеччина, 31. березня. — В цьому місті продовжуються наради німецької конституційної асамблеї, що має за завдання приготувати проєкт конституції для пильованої західно-німецької держави. Представники одної з найсильніших соціал-демократичної партії відмовилися вчора задовольнити домагання західних союзників та не хочуть відступити від свого домагання в справі централізації фінансової сили пильованого німецького уряду, ризкуючи цим евентуальне розбиття цілого плану.

югославської та болгарської Македонії, створюючи окремий "македонський фронт" для підтримки партизанів та, правдоподібно, для боротьби проти Тита.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLUATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською мовою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОБРА НАГОДА

Лиша доля розкинула по світі частину українського народу, національно свідому, по державницьки думуючу і патріотичну. Закинула вона її в такі країни, що відграють як не першу, то дуже важну роль у світовій політиці. Між тими країнами є такі, як от Англія, де досі було дуже мало українців. Тепер їх уже нараховують там на 30 тисяч.

Це щастя в нещасті. Тепер англичани можуть зблизку пізнати, хто це українці, що це українська нація. Це добра нагода не тільки поширити українське ім'я та українську культуру, але й дати доказ політичної і державницької зрілості та громадської дисциплінованості. Розуміють добре цю нагоду ті, що ставлять вороже до соборницьких та самостійницьких змагань українського народу. От читачам в ньюйоркській польській газеті "Нови Сьвят" (з 25. березня) в статті п. н.: "Найновіша мода в Лондоні" про українців в Англії, що "вже цілковито виперли вимоги поляків і здобули попередній британський опіні". Гарне признание, є чим радіти, подумас читач. Але чи так дійсно є?

Знаємо, чому польська газета так написала. Це для неї "факт", з якого "треба здавати собі справу", себто, якому треба протидіяти. Але чи цей "факт", що так гарно звучить для нашого уха, відповідає дійсності, це вже справа нашого розуму. Коли там пишуть польські газети, то мають у тому власну ціль. Хотять заставити поляків старатись, щоб такий "факт" не заіснував.

Не дурім себе, що коли в Англії з'явиться тут і там добре слово про українців, то це вже великий осяг, себто осяг у політичному значенні. Пам'ятаймо й на це, що сталося з поляками в Англії, яких там довго під небеса носили, а потім завокли, а як писали, то згадували їх здебільша в газетних рубриках, призначених на задоволення про злочини та порушення законів. Є той фактом, що від лондонських польських політичних колів вимагано свого часу позвати угодовий курс супроти Москви, наслідки якого нині очевидні.

На нашу думку "мода на поляків" була б адекватна в Англії й донині, якби не розбиття між самими поляками і — що найголовніше — якби не їхня пропаганда, що спирається на неправду, коли йдеться про українські, білоруські та литовські землі, які лондонські та інші емігрантські польські політики хотіли б для Польщі загартувати за згодою демократичних потуг. Українці ширять тільки правду про Україну, себто те, що український народ чужого не бажає, а тільки вимагає від усіх пошанування його природного права бути господарем на своїй прадідній землі. Є вигляди, що ця правда може бути тепер спопуляризована теж і в Англії, що є дуже важке. Але воно може статись тоді, коли в першу чергу ті тисячі українців, які недавно прибули до Англії, про це подбають, розуміючи добре своє важке завдання. Надіємось, що так станеться, не зважаючи на ті сумні інформації, що їх ми щойно одержали з Англії у зв'язку з Зіздом Союзу Українців у Великій Британії. В Англії була "мода на поляків" тоді, коли поляки були разом і не розбилися та не почали організуватись в такий самий спосіб, як тепер, на жаль, діється серед українців, коли вони щойно зачали бути там "в моді". В кого з хоч трохи чистого патріотизму, незакамутованого партійною гризною і ненавистю, той повинен знати, що — не туди дорога. Пам'ятаймо, що в Англії прибувають гостям, як довго вони знають своє місце й ведуть себе культурно, а як беруться оборонити велику справу великого народу, то роблять це достойно, гідно й обідано, залишаючи свої домашні порохунки на гірніше, як вернуть додому.

ЯСНИЙ ДОРОГОВКАЗ

Нова українська імміграція до цієї країни є без сумніву в кращому положенні, ніж була вої дотеперішні. І то під кожним оглядом, як особистим і суспільним, так і загально-американським і українським. Старий український іммігрант, що їхав до цієї країни двадцять, тридцять чи сорок років тому, їхав дослівно в цілком невідоме, без знання мови і обставин, без будь-якої можності їх швидко пізнати. Він в більшості був цілком залишений на призволяще долі і недоли, в додатку заборгований по вука в Старім Краю. В самій Америці він часто ставав предметом безжалісної експлуатації, він цілком довгими роками жив, сказати б, на хлібі і воді, щоб тільки призбирати доларів на заплату боргів в Старім Краю та на поворот і щоб могли придбати ще бодай шматок поля до своєї господарської мізерії. Він дослівно пробивав голодомур та найбільшим трудом і самовідреченням добивався поліпшення своєї долі. Читайте історію американських українців і вам голова сама схилиться в пошани перед тими нашими піонерами, що забути Богом і людьми, без будь-кої допомоги чи хочби тільки поради, серед джунглів нового і невідомого промощували шлях до чистого і ясного майбутнього. Кожна українська громада в Америці, кожний народний дім і кожна церква та кожна інституція — це діло їх посвяти. Всі вони співають найбільш похвальні гімни героїзмові праці і видержливості та творчих зусиль української людини.

При всій тій важкій щоденній праці ці українські піонери принесли в цю країну українське ім'я та своїм трудом здобули для нього не останнє місце. А це все треба було записати і робити від самого початку, шукаючи та випробовуючи всі можливі способи і засоби такої роботи. Постійна індивідуальна і колективна допомога Старому Краю доповнюють цей короткий образ великої піонерської праці, поробленої старою українською імміграцією.

На цілком інші обставини прийждас нова імміграція. Особисто новий іммігрант вже має щонайменше теоретично забезпечене мешкання і працю. В дальшому, ці справи вже до тієї міри унормовані законами країни та зорганізовані всілякими громадськими інституціями, що сьогодні годі було б собі подумати такі величезні надужиття, які були звичайними подіями кількадесяти років тому. Так само нові іммігранти в більшості вже мають "чистий старт", бо хоча зачинають у більшості випадків від початку, то за малими винятками не зачинають взад для покриття боргів. Але вже цілком відмінні обставини під громадським оглядом.

Заки новий іммігрант ще опинився на американській землі, він вже якнебудь зустріється з організованими громадськими життєвими американськими українцями. Європейські місці ЗУАД Комітету є тими першими форпостами. В самій Америці, новий іммігрант вже здобує широкі розбудовані і впорядковані українське громадське та церковне життя в усіх його проявах. По містах і громадах є зорганізовані українські парадії та є вже готові організаційні рямці, в яких кожний може проявитись. Він вже теж серед американців чи інших етнічних груп навряд чи зустріне такого, щоби його назвав поляком чи росіянином, причіплюючи йому ще й відповідний епітет.

Це, очевидно, ще далеко не значить, що українські справи та українське життя в Америці вже завершені. Навпаки, ми всі знаємо ті численні недоліки і ті великі потреби, що в нашому громадському житті є існують. Проте, новий український іммігрант, якщо він тільки має очі і бачить, має вука і слухає та має розум і думку, він напевно побачить той цілком ясний дороговказ, що неодмінно заведе його до мети. Хто тільки вмислі хоче бачити той дороговказ, що його найбільшим трудом і зусиллями поставили попередні українські покоління в Америці, той не потребуватиме блукати та витрачувати енергію на шукання та експерименти того, що вже давно нашлись та випробували його попередники. Українське громадське життя в Америці повстало і оформилося органічно на тлі загально-американської дійсності, воно творилося великим трудом, гіркими досидами, багатьма невдачами і протактом довгих десятиріч роки. Воно завжди було в постійному творчому русі, під час якого від нього відпадало все зайве, як болото від колеса. Ясно, що всі можливості ще далеко не використані, форми не заповнені і зміст не завершений. "Дер із олівей рум фор імпрувмент" — кажуть американці і так само багато поля до попису є в американсько-українському житті і найважливіше — минулі успіхи і невдачі, труднощі і досягнення дають ясний дороговказ, як до цих поліпшень змагати, щоби добитись ще більших успіхів і перемог.

З признанням треба ствердити, що маса нової української імміграції rado йде за тим дороговказом, яде зі свіжими силами і новою енергією та вже протягом відносно короткого часу добивається відносно великих успіхів. Авторитетним під цим оглядом може бути твердження недавніх річних зборів Головного Уряду Укра-

їнського Народного Союзу, що вважали за відповідне окремо "для історії" відмітити, "з довіллям і признанням", що нова українська імміграція, "опинившись на цій вільній американській і канадській землі", відчувала та зрозуміла вагу існуючих українських інституцій та масово в них включається. Але між цєю масою, природно, не бракує теж одиниць-вишків, що ставлять себе поза рямці того життя, яке вони ввійшли в нього опинитись. Прикладом такого повного невіжества, закарпуреного шкідництва та дрібницьких інтересів може послужити допис такого нового "громадянина" в дитройській газетині. Інше діло, що там яке бало таке здибало і новий "представник" в тій газетині має стільки спільного зі загальною новою українською імміграцією, що ця газетка з українським громадянством та українським життям. Цілий той допис є найбільш ганебним пашквілем насамперед проти з малої літератури написаних "католицько-гетьманського", "націоналістичного" та "соціалістичного", "союзів", при чому — як це виходить з дальшого змісту того пашквілю — дописувач мав на думці Провидіння, Український Народний Союз та Український Робітничий Союз, а в дальшому Український Конгресовий Комітет, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет та Пан-Американську Українську Конференцію. Неграмотний і невіглис не обмежився тільки до цих загально-українських народних інституцій, але "полюстився по кутах" і весь американсько-український загаль, робітників і міщан, приписуючи їм "нижчість рівня культурного життя, дрібничковість, простакство та матеріалістичну вузькість".

Підкреслимо, що крім таких одиничних негативних та деяких дивних проявів, загальною новою українською імміграцією в цілій своїй масі виправдує покладані на нього надії та дає всі причини сподіватись, що він піде за тим ясним дороговказом, що його великим трудом та досвідом багатьох десятиріч створили дотеперішні генерації українців в Америці та який вже досі дав так багато успіхів в їх праці і приніс стільки чести українському імені та добра українській справі.



Нове підривне гасло: "мир"

Культурна й Наукова Конференція для Світового Миру, яка відбувалася в Нью Йорку в днях 26—28 березня в готелю Валдорф Асторія, і яка була складена з 2,000 осіб з найрізномірніших інтелектуальних професій не тільки Америки але й інших частин світу, викладала повну безрадісність цих людей у змаганні до такої, на перший вигляд простої справи, як мир. Коли би брати поважну назву "Культурна й Наукова Конференція", то її вислід завдав би повний удар претенсіям наукового світу у його змаганнях до встановлення шляхів для забезпечення миру. Безсильність науковців і культурників Конференції з Валдорф Асторія найліпше характеризують деяких — на перший погляд ширших ідейників. Між ними варт звернути увагу на слова члена комісії письменників і публіцистів, Нормана Мейлера, який сказав:

"Я приїхав сюди, як Троїський кінь. Я застанаюся над тим, чи прийдуть сюди і промовлять Я не вірю в мирові конференції Вони не доводять до нічого доброго. Так довго, як довго існує капіталізм, так довго будуть війни. Як довго ви не осангнете приличного, справедливого соціалізму, так довго ми не можемо мати миру. Я зроблю себе ще більше непопулярним, коли скажу: Я полюблюся, що Союз і Злучені Держави йдуть на зустріч державному капіталізму. У тому нема майбутності. Обі системи наближаються до себе цілком виразно. Усе, що може письменник зробити, це сказати правду так, як він її бачить і писати про неї постійно. Можливе, що це не добре зацілювати такий песимізм, однак це єдиний спосіб, яким я можу чесно думати".

Можливе, що з ним справді так є. Треба прийняти заяву Нормана Мейлера, про якого мунувину газети нічого не згадують, як вислід переконання "невинної людини" в політиці. Він хоче дійти до миру вірою в соціалізм...

Однак інакше виглядають слова зведеного редактора місячника "Чорчмен", неурядового журналу Епископальної Протестантської Церкви, — пастора д-ра Г'ю Емері Шпілера, який підчас конференції нарікав, що тепер панує напрям, щоб слово "мир" вважати за підривне гасло. Згадуючи про різні церкви, які сприймають резолюції за мир, він кидас камінчиком на противників таких резолюцій і каже: "Якщо ті, що складають такі резолюції, є підривні американські громадяни, в такому випадку наша країна має міль-

йони підривного й неамериканського населення".

Так говорив д-р Шпілер, здавна відомий як один з провідників церковного фронту, який вважають прокомуністичним.

В такому тоні, як говорив Шпілер, йшли теж інші промови. Але буми й інші заяви, які в своїй напасливості дорівнювали або перевищали заяви й промови звісного советського заступника на міжнародних конференціях, Андрея Вишинського.

Були ще різні інтересні запити й відповіді. Так до Александра А. Фадеева, провідника советської делегації на очо "Культурну й Наукову Конференцію для Світового Миру" поставив запит Двайт МакДональд, редактор журналу Політикс, що сталося з російськими письменниками Пастернаком, Бабелем, Зощенком, Катаєвом й Пільняком? — На це сказав Фадеев, який є генеральним секретарем Союзу Советських Письменників, що Пастернак працює над перекладом Шекспіра, а не сказав нічого про інших письменників, згаданих МакДональдом. Тоді письменниця Мері Мек Карті поставила запит до одного з провідників комісії письменників і публіцистів, а це до Ф. О. Матієссена, чи він думає, що Фадеев справді дав відповідь на запит МакДональда? — На це Матієссен заявив, що на його думку Фадеев дав влучну відповідь.

Для протидії "Культурній й Науковій Конференції" для Світового Миру" збиралася на швидку руку зааранжована конференція "Американців для Інтелектуальної Свободи", в Нью Йорку, в суботу 26 березня, де звисний американський письменник Макс Істман висловив у своїй промові шість ряд советських письменників, які загинули або були звільнені до війни. Між ними згадав Бабеля, Зощенка, Катаєва і Пільняка. Нігер д-р Макс Ерган, основник Ради Африканських Відносин, заявив, що він має особисті вісті про комуністичну кривдужність і зраду. Інші стверджували, що багато учасників конференції в Готелю Валдорф Асторія це "невинні люди", які падають жертвою політичного обману, а другі не зарозумілі самообманці, які грають роль советських оборонців під різними заслонами, як ось під гаслом миру, коли, на ділі вони підтримують тільки советський намір поневолення світу. Про цю справу ясно сказала недавно визволені з советської консульської тюрми Оксана Касенкіна:

"Ви почувте від советських делегатів, яких прислав Сталін для пропаганди "мирової політики", що все є добре в царстві Сталіна. Однак я вам скажу: Ті люди не говорять правди... Я вам кажу, що ми тут, в Америці, повинні цінити нашу свободу і наше щоденне приличне життя".

З цілою низкою промов і заяв, насувається такий висновок, що советські діла не йдуть впарі з словами; а слово "мир" є для Кремля тільки підривним маневром для поневолення людства. Культурна й Наукова Конференція для Світового Миру" не була складена з справжніх науковців, які шукають правди, бо її аранжери мали іншу ціль: Допомогти Кремлю, а це справді світового миру. Для складення програми миру треба свободної дискусії свободи людей культури, науки й практичної політики.

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

ROMAN.

58)

Там вже виразне й вузьке товариство. Там вже також Кардаш, Кулик, доктор Галан. Кардаш по-своєму тріюмфує. Він, як і завжди, міцно тримає себе в певних межах. Його тонкі, вражливі уста, як і ясні, сині очі, втримують усмішку, що ніколи не переходить теж сміху. Тут також Гаріс-Морський. Той саме, що і кожного дня, павіть, здається, з його задньої кишені випинається револьвер. Але варто вдивитись в його сухорляве обличчя. Невже це та сама людина, що пройшла повстання Холодного Яру, що побачила за стінами ГПУ, що мандрувала по берегах Печо-

ри? Де він тут узявся? Зачесаний, виголений, пружний, мов напнута парасола, блищить на своєму місці Кримський. Його стара прізвиська краватка варта уваги. Його вишній, а тому й рудуватий, одяг, знає, на кому він лежить. Він тримається завжди на струнко, мов воєк перед своїм генералом.

Або тонкий, хисткий і усміхнений, мов гімназистка, пан Кулик... Він, ще вчора був у Берліні, ходив по Шіллерштрассе, сидів у кафе Ам Цоо, їхав підземною залізницею до Мекленбургерплаца, заходив на другий порох будинку Мекленбургштрассе 73. Сьогодні він тут у своєму новому англійському костюмі. Його чорноока, легка, мов шиглик, пані Ганнуса, поводить, мов чорна рожа серед весняного квітника...

Це вона зарядила весь цей шум патосом кришталевих чарок, і її тонкі вольові уста, барвлені природою на червоно, висловлюють усе, що можуть висловити уста жінок. У них, ніби в доброму вірші, чи в чарі вина, чи в симфонії сходу сонця, вкладає цілком свідомо надхнення вищої творчої сили.

А доктор Галан! Увага! Вишукані слова тут не допоможуть. Не римський патріцій, це лев салюна і не старшина армії великого Фріца. Це просто син Чернігівщини, якому вкладає невтомно молоді душі. Роки і події поклали на нього тільки дещо більше гарту душі, а минулі дні додали до того переконання, що пісня його ще да-

леко не відспівана. Він тут. Навкруги молодь. Чи не варто було прийти сюди, щоб очі і нерви спочили від копоїт буднів десь там на Мальвазінах?..

Або полковник Гузар, він же й Колодзінський... Вузька, висока голова, тонкі зморшки на напханому військовим мудрощами чоці. Сірі, аж сині очі задивлені в минулість. Товсті уста і тонкі над ними вусики, ніби два делікатно покладені мазки, підкреслюють небуденність цієї голови. Він і Тарнавський. Тарнавський і він... Це щось, що творить дві тільки ланки одного явища. І зараз вони тут, ніби їм суджено бути так, як є, творити думку і зміст всього, що їх тут зумовлює. І сотник Каліна, і Шукла, і чотар Корний, і заступник коменданта Січі Рудий. Будучина для них — ідеал, сучасність — шлях до нього. Люди однієї, твердой віри, що завжди готові ста-

вити нерозривно слово і чин.

— Ганнусю! Підношу чару за вас! — каже Кримський, встає, а чарка вина переливно горить у його тонких пальцях... Ганнуса сміється, і зуби білі, мов ясність. Цокнулись, випили, засміялись. Всі цокнулись, всі випили, і всі, як хто вміє, сміялись. Кальчук згадав Марусю. Згадки сплітались, сипались, мішались і відходили. Обплутана барвистими стожками з чорною масочкою на синіх очах, з'явилась Ема. Кримський її не бачив. Захлопено говорив з Ганнусею, сипав сміх, слова... Підійшла Ема ззаду і теплою долонею закрила його очі...

— Емо! Не спокійшай! — сказав Кримський. — Сідай ось тут, — вдарив рукою по м'якому поруччю фотелю — і саме в той час у дверях показалась Ольга. Вона була в то-варистві. Це був Степан Роговий... Він увійшов, як входять добродії і велетні. Ольга ди-

вилась, бачила, посміхалась. Кримський зірвався, мов його наперші зірвано, тим самим динамітом і сказав: — Прошу зайняти місце!

Ема чудодійно дивилася на це виняткове явище. Кримський наливав вино. В його душі родилися і зараз виірвали сильні, тривожні звуки. Було тут повно і чарівно. Вичув дитково і насторожено, що слово останнє пролунало і присуд стверджено. Серце тривожно, ніби перетягнута струна, бриніло... Ема встала, закрутилась кілька разів, рвучко ма йнула короткою спідницею, труснула руськими кучерями і зареготалась... Хай живе любов! — крикнула вона своєю мовою. Ольга все стояла — поважна і спокійна, здається, не рвеша, а фотель чекав порожній, а чарки вина горіли під світлом ламп, а Кримський шукав себе самого і не міг ніде знайти... (Кінець буде).

ВСТАВІТЬСЯ ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. А ТИМ СМІМ СТАВІТЬСЯ СПІВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ НОВОГО МАСТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

За працю для підстаркуватих людей

Після першої світової війни почали підприємці усувати від праці людей, яким минуло 40 років життя, а затrudнювати тільки молодших. Внаслідок того молодші стали панамі положення, а старші зачали попадати в розпуку, як їм далі жити. Загрозили у своїх існуванні почали винаходити аргументи для доказу, що без них світ не може існувати. Вони вказували, що на ділі творче життя людини починається щойно від 40 року життя, тобто після того, як людина навчилася багато справ з досвідом і може стати вчителем для молодих. Від тоді питання, чи усувати від праці старших людей якось зійшло з дещого порядку, а виринуло поновно аж тепер. Можливо, що це діється під впливом вістоку про щеплення гормонів для продовження людського життя. Бо то одне діло продовжити життя, а друге діло чи людина не тільки зможе довше жити, але чи буде теж і працездатна на старі літа.

Як людина живе-хирліє, а не працює, вона стає тягарем для свого оточення. Молоді люди мусять турбуватися не тільки своїм потомством, але й своїми батьками. Коли батьки не працюють, діти, обов'язані утримати батьків своєю працею. Отже справа доволі складна, особливо тоді, як треба заробити стільки, щоб вижити себе, свою дружину, свої діти, своїх батьків, далі ще уряд, поліцію, а від неї давати гроші на оборону цілого світу перед комуністичними енкаведистами. Попри те, розуміється, треба втримати цю незаслужену хворобу.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСКА АТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА В ФІЛАДЕЛФІІ І МІШАНИЙ ХОР ІМ. О. КОШИЦЯ В ФІЛАДЕЛФІІ

В НЕДІЛЮ, 3. КВІТНЯ 1949 ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В АВДИТОРІ СВ. ВОЛОДИМИРА, Філадельфія, Па. 1938-40 Джермтанн Евею Початок точно в годині 7. вечір. В програмі концерту: Промови, виступ мішаного хору, сольові, скрипкове соло, деклямації. Запрошуємо все українське громадянство до участі в цій справі.

УВАГА! — НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ М. НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ, Інк.

В НЕДІЛЮ, 3. КВІТНЯ 1949 в годині 3. пополудні

В САЛІ „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ“ 508-508 — 18. Евея, Нюарк, Н. Дж.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

якого цілком буде поінформувати Шановне Громадянство м. Нюарку, й околиці про найнещасливіших наших братів й сестер на катальні, якими є: старці, хворі, сироти та інваліди. Про цю категорію скитальців широко поінформую і представити способи їх рятунку добре обізнаний з цією проблемою бурий голова Українського Червоного Хреста й голова Санітарно-Харитативної Служби на еміграції, тепер перебуваючи в Європі, д-р Воробець. З огляду на дуже важливу й цікаву тему порушувати д-ром Воробцем, просимо Громадянство м. Нюарку та всіх доколичних міст взяти громадно участь у цьому ВІЧІ. — Вступ вільний.

ЗАКЛИК

До громадян повітів: Добромиль, Любачів, Лісько, Городок Ягайлонський, Золочів, Мостиська, Кам'янка Струмилева, Львів, Перемишляни, Рава Руска, Радеків, Яворів, Коломия, Товмач.

Інститут Національних Дослідів при Науковім Товаристві ім. Шевченка, викінчуючи свої праці над національними відносинами Галичини, — звертається цією дорогою до громадян-уродженців, або доволілітніх діячів вище названих повітів з проханням зголоситися до НТШ, подати свою адресу та назву сіл, про які можуть поінформувати. Хай ніхто не відмовиться сповнити свій обов'язок (як сповнили його громадяни інших повітів Галичини) допомогти закінчити працю, яка з кожного погляду є в інтересі українського загалу.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Інститут Національних Дослідів
Munchen 62, Schliessfach 8, Versaillerstr. 4/1/10.

хочуть перевести освідомлюючи працю, агітацію під закликом: „Тиждень для наймачів старших робітників“. Коли ініціаторам такого руху вдасться освідомити американський загал про необхідність затrudнювання підстаркуватих людей, тоді прийде пора на зголошування відповідних законопроектів у законодавчих, як стейтових так і федеральних тілах.

Справа, заторкнена ньюоркськими ініціаторами, не є справою місцевого значення, не вважаючи на це, що її розпочали з Нью-Йорку. Вона тільки вказує, що великі міста відчувають цю справу найдошкульніше, бо по великих містах утримання старших людей є найбільше пекуче й найдошкульніше. Для старших осіб нема ні мешкання, ні простору для відлиху, а прохарчування є питанням, яке просто не дається розв'язати без великої витрати грошей. Тому цілком природне, що за Нью-Йорком підуть інші міста, щоб випрацювати систему для втримання при праці старших людей так довго, як довго вони зможуть бути корисними як робітники. Це теж облегчить особисті почування старшої людини, яка — якщо не має маєтку — вважає себе не потрібним без спроможності тому зарадити. З агітацією за працю для підстаркуватих прийде теж освідомлення загалу, що треба замолу подбати про забезпечення на старість.

ЮГОСЛАВИ ПРИХАЛИ ДО АМЕРИКИ ПО ПЕНИСИЛИНУ

Нью-Йорк. — Кораблем Со-бескі, підприємства Глиня-Америка, прихали два представники Югославії, а це д-р Лука Йовичевич й Грuido Спагіч, на закупно пенісильні, стрептомисині й виряду для промінів Рентгена, вартості \$250,000. Вони кажуть, що мали дістати ці матеріали з Росії, однак там не дотримали слова.

Велика культурна імпреза в Джерзі Сіті

(10 квітня в Дікенсон Гайскул).

Джерзі Сіті, цей „малий Нью-Йорк“ на правому березі Гудсону, має те „до себе“, що власне лежить в безпосередньому віддаленні від Нью-Йорку, бо тільки через Гудсон та й то проритий тунелями, подучений мостами та вкритий „ферами“. Ясно, в тіні багато мільйонів Нью-Йорку, ньюоркських хмародерів і багатств, Джерзі Сіті зі своїми дещо понад 300 тисячами мешканців, приходить досить важко здобувати собі „належне місце“. Проте, воно й це не без успіху робить.

Під тим знаком стоїть і українське громадське життя в Джерзі Сіті. Відбувається яка більша українська імпреза в Нью-Йорку, Шікаго чи якому іншому Дітроїті, газети, зі „Свободою“ на чолі, трулять на всі заставки. Інакше, як така імпреза відбувається в Джерзі Сіті. Як йдеться про „Свободу“, то тут ще здійснюється стара правда про шевця, що ходить в подертих черевиках. „Свобода“ пише багато про Нью-Йорк та інші місцевості, а про саме „своє“ Джерзі Сіті — подає Big. А тут справді часом є про що писати. Для прикладу взяти б хоч би цю велику культурну імпрезу, що відбувається у великій, репрезентативній залі Дікенсон Гайскул вже 10-го квітня.

Джерзісїтські українські громадяни репрезентовані представниками „доброго“ півтора десятка своїх товариств і організацій, вже від деякого часу „носилася з думкою“ влаштувати в цьому місті репрезентативну українську культурну імпрезу не тільки для самих українців, але й насамперед для американців та інших національних груп. Цілю такої імпрези видавалося насамперед бажання здобути увагу американців до української справи, принести честь українському імені. Після невдачних спроб в минулому році, в цьому році ця справа прибрала конкретні форми та почала реалізуватися. Це заступає на окрему увагу, що завдання практичного здійснення цього задуму перебрала на себе місцева молодь та зразу взялась за діло з питоюю їй енергією, розмахом та дбайливістю.

Коротка передісторія цього здійснюваного вже задуму така: Після безуспішних минулорічних намагань влаштувати таку імпрезу, на початку цього року ініціативу в цій справі перебрало найбільш активне в громаді товариство, іменом „Чорноморська Січ“, зі своїм доволілітнім головою, Миколою Петришином. За ініціативою цього товариства скликано збори представників понад десятка інших організацій, головню відділів УНСОУ й „Провидіння“, та створено окремий Громадський Комітет, що мав далі цю справу повести. Уже на перших зборах представники поодиноких організацій однозгідно виявили бажання, щоб справою зайнялася молодь, зорганізована в кількох своїх окремих товариствах. І вона зайнялася.

Крім Громадського Комітету з Миколою Петришином на чолі, створено окремий Фестивальний Комітет, до якого увійшли: Михайло Тизьо — голова, Ольга Дмитрів — керівник Фестивалю, та Михайло Базевич, Теодор Лютвіняк і Джордж Тизьо — члени комітету. Не маючи „під рукою“ достаточної кількості власних артистичних сил та підготованих артистичних точок, щоби можна було заповнити цілу програму такої репрезентативної імпрези, до участі в ній запрошено Фестивальний Хор мітropolitanітальної округи Нью-Йорку і Нью-Джерзі та сольових артистів з-поза самого Джерзі Сіті. Диригентами злучених хорів будуть Степан Марусевич з Нью-Йорку та Євген Крук з Джерзі Сіті.

В програмі свята, крім хороших точок, є сольові виступи оперової співачки Анни Гайнес (сопран) та оперового співака Осипа Стецури (баритон). Головною точкою в імпрезі будуть Нішинського „Вечерниці“, з участю солісток Марії Болнар і Ю. Сиротюк та Товариства Українських Танцюристів з Нью-Йорку під керівництвом Івана Фліса. До участі в імпрезі запрошені мейор міста та інші місцеві достойники, що їх привітає та представить Степан Шумейко. Коротку промову по українськи виграє д-р Лука Мишуга. Десятого квітня українська громада в Джерзі Сіті матиме свій великий день. Білети на імпрезу вже є в продажі. В місцевій американській пресі розгорнуто широку пропаганду, як теж й заповняти веде молоді за посередництвом „усної передачі“. Добре було б, щоби не тільки доколичні менші громади, як Бейон, Юніон, Нюарк, Елизабет та інші, але й „сам“ Нью-Йорк вже завчасу зарезерували собі на той день час і місце в Дікенсон Гайскул в Джерзі Сіті і всіляко піддержали цей великий задум місцевої української громади та її молоді.

СПРАВЛЕННЯ ДРУКАРСЬКОГО НЕДОГЛЯДУ

В надрукованому в „Свободі“ з 23-го березня звіті заступниці гол. предсідника У. Н. Союзу, Марії Малевич, під час коректи переставлено помилково 7 рядок. Має бути: Заступниця гол. предсідника, п-ні Марія Малевич, на початку свого звіту звернула увагу, що ці річні збори Головного Уряду це останні перед черговою конвенцією і вона думає, що за минулі три роки кожний з головних урядників в своїх округах набрав багато досвіду...

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.



ADAM HATS
WORLD'S LARGEST RETAILER OF MEN'S HATS

ВІДОМА АРТИСТКА-СПІВАЧКА
ОЛЬГА ЛЕПКОВА

КОНЦЕРТ
— у —
ТАВН ГОЛ
НЬО ЙОРК
ВІВТОРОК, 5. КВІТНЯ, ВВЕЧІР 8:30 ТОЧНО
TOWN HALL — TUESDAY EVE., APRIL 5, AT 8:30 P. M.
113 West 43rd Street, New York
Orchestra: \$1.20, \$1.80, \$2.40. — Balcony: \$1.20, \$1.80.

УВАГА! БОСТОН І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, ТРЕТОГО КВІТНЯ 1949 В 8-ТІЙ ГОДИНІ ПОПОЛУДНІ
МУЖЕСЬКИЙ ХОР КОВЗАРІ
в третю річницю улаштує

КОНЦЕРТ
THE UKRAINIAN AMERICAN CIVIC ORGANIZATION
— PRESENTS —
“THE KOBZARS”
Boston's Famous Ukrainian Male Chorus under the direction of
MELVIN JOHN ZELECHIVSKY
in their Third Annual Concert
SUNDAY, APRIL 3RD, 1949 AT 3 P. M.
JORDAN HALL
Corner Huntington Ave and Gainsboro St., Boston, Mass.
ALL SEATS UNRESERVED \$1.20—TAX INCLUDED

П. Стасюк
124
Перша Евея Нью-Йорк 3.
(між вулицями 7.22 а 8.22)

СПЕЦІАЛЬНО ЗНИЖЕНІ ЦІНИ до 9. квітня 1949 включно

КЕНОВІ ШИНКИ ЗАДНІ (ЦІЛІ)	83 ЦНТ. ФУНТ
СОЛОНІНА СОЛЕНА (ГРУБА)	13 ЦНТ. ФУНТ
ВУДЖЕНИЙ ТЕНДЕРЛОЙН	73 ЦНТ. ФУНТ
НОВБАСА СІНАНА — ПЕРШОЇ ЯКОСТІ	57 ЦНТ. ФУНТ

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Я.

Збори Українського Переселенного Осередку.

З рамени Об'єднаного Комітету і Українського Переселенного Осередку в Нью Йорку відбулись в неділю 20 березня в галі св. Юрія наради в справі дальшої праці і допомоги новим імігрантам. Найголовнішою точкою була праця в пристані при кораблях і транспорті новоприбулих на їх місце призначення. Збори отворив і ними проводив голова Об'єднаного Комітету, адв. Микола Гаврилко, а секретарювала Марія Демидчук, голова Переселенного Осередку. Відкриваючи збори, п. Гаврилко пояснив основну ціль зборів, а опісля попросив до слова ексекютивного директора ЗУАДК д-ра В. Галана. Д-р Галан висловив важливі справи, а це: кожний транспорт з новими імігрантами коштує ЗУАДК від 3,000 до 5,000 доларів. Треба брати під увагу, що ІРО покриває кошта до порту, а вже від порту на місце призначення, як за людей так і їх багаж, платить ЗУАДК. Є й такі випадки, де ЗУАДК заплатив за перевіз самих тільки багажів одної родини від корабля до залізничної станції в Нью Йорку \$15.1 тому наше громадянство не повинно дивуватись, що наш ЗУАДК роїзслав тим, які спроводжують родину, чи то приятелів — рахунок по \$50—60 від особи. Далше, говорив д-р Галан, треба брати до уваги і тих, які приїжджають за старанням ЗУАДК і за них ніхто коштів не покриває. Не треба рівнож забувати, що особи, які виїжджають з Європи, дістають в дорозі якісь гроші. Також, коли приїжджають до Нью Йорку чи до Бостону, кожна особа, що має їхати з порту до якоїсь місцевості, дістає гроші на дорогу крім заплаченого вже наперед залізничного білету.

Як наше громадянство вже знає, ЗУАДК подбав і про харчі для нових імігрантів в часі їх поїздки залізницею. Харчі приготувляють Переселенні Осередки в Нью Йорку й Бостоні. Загально беручи, говорив д-р Галан, ЗУАДК виконує велику працю з пропонаціонально дуже малими фондами. Тому наше громадянство повинно поставитись до цієї акції більше лояльно і скласти свої жертви на працю ЗУАДККомітету.

По доповіді д-ра Галана забирали слово: М. Іванів, інж. П. Красноніс, М. Марчак, І. Бенцал, О. Пельц, С. Грицько і один із новоприбулих, якого імени не зазначав. М. Іванів порушив дуже важну справу, а це, що новим імігрантам в дорозі відбирають всі документи і їм опісля тяжко дістати працю, бо вони не мають чим виказатись, що приїхали до Америки легально. У відповідь д-р Галан обіцяв вглянути в цю справу і зробити все можливе, щоб ці перешкоди усунути. Инж. П. Красноніс в імені організації нової іміграції „Самопоміч“ попитав ці збори і заявив повну співпрацю усіх її членів в переселенчій акції. Жалував тільки, що нові імігранти через незнання мови не можуть так співпрацювати, як цього вони собі бажали б. Також інж. Красноніс апелював до присутніх, щоб голосили мешкання і працю до Переселенного Осередку або до „Самопоміч“. Всім нам відомо, яка є мешкання ситуація в Нью Йорку, а ми знаємо, що деякі наші родини, маючи дуже малі мешкання, спроводжують по кілька родин до Америки. І тут ми всі мусимо стати їм у пригоді та мусимо подати помічну руку нашим братам. Слова інж. Красноноса присутні нагородили рясними оплес-

ками, обіцяючи свою співпрацю.

Гнат Марчак висказав свої заваги на деякі недостаті праці в порті, на що дали свої висношення і спростовання в цій справі Іванна Бенцал і Стефанія Грицько. Ольга Пельц апелювала до нової іміграції в справі більшого виrozumіння і приновлення до тутешнього способу життя. Під кінець забрала слово Марія Демидчук, пригадуючи присутнім, що ціль зборів була зорганізувати краще переселенчу акцію і дібрати більше людей до тої праці. Катерина Берків, яка з огляду на слабе здоров'я до праці ходити не може, зложила жертву \$5 на харчі, які Переселенний Осередок дає на дорогу новоприбулим. На зазив Марії Демидчук, голови Переселенного Осередку, зголосилися до праці в порті і при транспорті наступні: Семен Угорчак, Максим Іванів, Онуфрій Гавриленко, Осип Кузів, Іванна Івусич, Максим Паників, Волод. Ткач, Юрко Мачуга, Ольга Пельц і Ольга Мацедюх.

На цій місці треба згадати теплим словом і тих, які від самого початку переселенної акції дають свій час і свою працю в користь ЗУАДК, а це управа Переселенного Осередку: Анна Курило, Іванна Бенцал, Катерина Пелешок і Марія Демидчук, на яких то спочиває головна акція переселення — крім д-ра Галана. Далше як добровольці працюють: Яків Удич, Гнат Марчак, Дарія Кульчицька, Катерина Моторна, Стефанія Воргуль, Анна Чарши, Евстахія Захарчук, Марія Марусевич, Володимир Сусла, Олена Балабан, Іван Ластовецький, Стефан Жигайло, Стефанія Грицько, Онуфрій Гавриленко, Максим Іванів, Володимир Коваль. Для полагождення справ в канцелярії кожної суботи приходять д-р С. Демидчук.

Як бачимо, наші сили не великі і нечисленні. Однак треба вірити, що наше громадянство після цих зборів, дасть нам більшу поміч у цій так важній праці.

Марія Демидчук.

ІРИНА АРТИМ
ПРОЩАННЯ
ЗБІРКА Оповідань
з колоритної оповідки
Сторін 100. Ціна 35 ц.
Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спроводження кривих і знайомих до Америки зі скиталями та інших країв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., Near Ave. A NEW YORK 3, N. Y.



ЛЯЛЬКИ ДЛЯ ДІТЕЙ В АНГЛІЇ. Це Маргарет Брауен, відома фільмова зірка, що вже „підросла“ та їде тепер до Англії, везучи з собою багато ляльок у презенті для бідних дітей.

СПИС ЖЕРТВ

на допомогу Українським Студентам в Європі, що їх зібрав Жіночий Комітет в Нью Йорку впродовж три-місячної кампанії.

Нью Йорк, Н. Я. — Дохід з балю комітету поміч студентам \$137.18. Петро Кучма переслав від членів товариства „Дністер“, від 361 У. Н. С. \$68.50. Цю суму зложили такі члени: Іван Матис \$5; по \$2: І. С. Шамен, І. Ясний, Л. Миронюк, М. Яцишин, Н. Гуменюк, М. Іванів, В. Бучинський, С. Пропчак; по \$1: М. Малетич, Валович, С. Ковальчук, П. Назаревич, С. Папроцький, М. Мішишин, К. Пелешок, В. Березовський, І. Мельник, Л. Брикович, П. Мадей, М. Боднар, С. Дубик, Г. Стеренчак, Д. Савчак, К. Гуралий, П. Кашчук, А. Виницька, М. Воробець, С. Яловега, В. Озаранець, І. Собеніко, В. Савицький, П. Красноніс, П. Кучма, М. Тиж, Любович, І. Кадай, П. Чарнецький, Г. Агрес, К. Стречак, Н. Левкович, А. Миронюк, М. Лисогір, Бучко, А. Свистак, В. Герич, В. Кашубій, В. Вітоняк, І. Зборовський, А. Харук, С. Левко, В. Павлів, І. Галичич, Е. Біленький, Н. Васишин, решту дрібними.

Ранчестер, Н. Я. — І. Гуран \$3.

ЗБІРКИ НА ЛИСТИ.

Нью Йорк, Н. Я.

Ліста ч. 1. — Зібрала В. Савойко \$2; по \$1: М. Сметанюк і В. Пула.
Ліста ч. 2. — Зібрав С. Марко \$6.25; М. Гелетій \$2; по \$1: І. Гладкий, О. Керницька, Туринський, Я. Гумовський, інж. М. Лепкалюк.
Ліста ч. 4. — Зібрав І. Захарчук \$12.25; зложили: С. Галичич \$2; по \$1: Л. Юрків, С. Подольська, М. Подольська, Б. Кекіш, Я. Терельський, О. Шандра, Кузів, Б. Босій.
Ліста ч. 5. — Зібрав Б. Крушельницький \$9; зложили: О. Л. Весоловський \$5; по \$2: Я. Тарай, Т. Скульський.
Ліста ч. 6. — Зібрав Я. Воловодюк \$15.80; зложили: по \$1: Я. Воловодюк, Д. Доскох, Луганко, Д. Капелюх, П. Поліщук, Гнатів.
Ліста ч. 7. — Зібрала Наталія Хоманчук \$7; зложили: Я. Мадай \$5; по \$1: А. Коромен і І. Собенко.
Ліста ч. 8. — Зібрала Катерина Яремко \$3; зложили: по \$1: К. Яремко, В. Бахир і Т. Яремко.
Ліста ч. 13. — Зібрав С. Подольський \$12; зложили: по \$2: І. Матів, Г. Денніс, А. Мадай; по \$1: С. Подольський, М. Подольська, М. Валкович, Пригода, Антошків і Корещак.
Ліста ч. 14. — Зібрав Б. Кекіш \$2; зложили: по \$1: В. Когут і Б. Кекіш.
Ліста ч. 15. — Зібрав І. Козак \$26.50; зложили: по \$2: Морозович, І. Ковалишин; по \$1: І. Козак, А. Чудакевич, Т. Сонди, А. Яремкович, А. Сенковська, О. Ковальська, О. Ушак, М. Ригель, Козік, Р. Ко-

зюк, А. Гаврилів, А. Бродин, М. Баріла, А. Вішук, М. Фурка, Я. Яремкович, Т. Тартика, В. Стецько, А. Хомів, С. Стефанович, С. Морозович.

Ліста ч. 18. — Зібрала Марія Гумовська \$20; зложили: М. Машікевич \$3; І. Гумовський \$2.50; по \$2: А. Заяць, Н. Слотин, В. Юков; по \$1: А. Кіршак, С. Романович, П. Галош, Е. Квоцкі, У. Лисак, Е. Трипалюк, Д. Криловська, М. Назар.

Ліста ч. 19. — Зібрала Марія Марків \$5.50; зложили: інж. О. Баран \$2; по \$1: К. Рудак, Турчин, С. Панас, Г. Комунікці.

Ліста ч. 23. — Зібрала Марія Близняк \$5.25; зложили: по \$1: М. Максимюк, А. Гладун, П. Кутніцкі, І. Дудя.

Ліста ч. 25. — Зібрав Стефан Ярух \$4.50; зложили: по \$1: І. Маскаль, М. Стахів, С. Ярух, П. Палій.

Ліста ч. 26. — Зібрав О. Бісик \$3; зложили: по \$1: О. Труш, О. Бісик і Г. Мауів.

Ліста ч. 27. — Зібрав Мирослав Кубарич \$3; зложили: по \$1: М. Близняк, К. Ляцка, і М. Кубарич.

Ліста ч. 29. — Зібрала Ольга Ліс \$4; зложили: О. Ліс \$2; по \$1: А. Жеребецька, К. Гринюк.

Ліста ч. 31. — Зібрав Ярослав Баранський \$18; зложили: Н. Гладун \$10; Л. Ленчук \$5; М. Лесняк \$3.

Ліста ч. 34. — Зібрала Анна Керська \$3; зложили: по \$1: А. Керська, І. Приймак, Ц. Стацюк.

Ліста ч. 39. — Зібрала Марія Курочка \$2; зложили: по \$1: Р. Семків і М. Курочка.

Ліста ч. 43. — Зібрала Д. Керницька \$4; зложили: по \$1: К. Пілмен, Т. Керницький, Г. Ковердович, М. Іванів.

Ліста ч. 48. — Зібрав Роман Керницький \$12; зложили: по \$5: Г. Гумовський, М. Іванський, по \$1: Е. Сцібайло, Р. Керницький.

Ліста ч. 55. — Іван Колосів \$2.

(Дальше буде).

Нові імігранти

Українці, що приїжджають на пароплаві „Дженерал Тейлор“ до Нью Орліс 1-го квітня ц. р. старанням ЗУАДККомітету у Філадельфії:

Бріннер Микола, Марія, Стефанія; Комаринський Теодозій, Дарія, Віра; Котів Іван, Юстина, Василь, Катерина, Софія; Байко Володимир, Інгрід, Олександра, Ольга, Олександр; Гас Станіслав, Марія, Євген; Гроховський Іван; Клебан Іван, Ева, Ірина; Мацалек Іван; Негіт Микола, Стефанія, Зекон, Роман; Несторович Роман, Ярослав, Ірина; Сенів Дмитро; Зазуля Михайло, Анна.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ українська машина до писання, „Рем“ No. 5 \$55.00
ЛІРА, укр. співаник, 364 пісень з нотами і відрізними — 2.50
АЛЬБОМ 201 пісень, на пісню з словами — 2.00
СЛОВАР укр.-англ. англ.-укр. 2 томи — 3.00
ПРОВІДНИК англійської мови — 1.50
КАТАЛОГ книжок і рекордів швидко даром на бажання. Пишіть: SURMA 11 E. 7th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ

МАЛА ФАРМА
Новий дім 6 кімнат, гараж, електрика, вода — 16 акрів землі і лісу, близько Jewett City і Canterbury, Conn. Голоситесь:

MIKE SEMINCHUK
Jewett City, Conn.
або
PETER DAVIDO
213 — 5th ST., Jersey City, N. J.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА

ШИФКАРТИ - ПОДРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продають різні бизнеси, доми, фарми, та різного роду асортимент.
"INCOME TAX RETURNS FILLED"

WESSON & BARTKIV
Steamship Agency
AIR PLANE TICKETS TO ALL PARTS OF THE WORLD
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street, Tel.: ALgonquin 4-8284. New York 3, N. Y.

ПОЩО ТЕРПІТИ ПЛУНКОВІ БОЛІ?

Лік під назвою „Роял Остем Ед Медісін“ („Королівська медицина для допомоги плунковим“) є чудовим засобом для об'єднання всього роду плункових болів. Знаменита поміч при найгостріших випадках плункових болів („олер“), нервових плуноків, при втраті апетиту, нудотності, жодукових квітів, згаг, газоних забурень, безсонних ночей по причині плункових болів, неможливіх, нирок і печінок, і запору. Це рішуче лік найвищої якості, який продається з гарантією звороту грошей, якщо людина недовольна. Дайте собі самосу й започку плуноків нову полеміку в житті. „Роял Остем Ед“ продається просто від виробника по ціні \$5.00 за пляшку, за вислуженого грошового переказу, чека або голиків. Це найкращий лік, уживаний в цілій нації країні. Ви подякуєте нам тисячу разів, як це вже робили інші, коли скористаєте з цього оголошення.

ROYAL PRODUCTS CO., Inc.
Dept. 16, Hartford 8, Conn.
43 Grand Street,

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його
кушнірська робітня
є тепер під числом
434 East 6th St.
BETWEEN AVE. A & 1st
NEW YORK CITY
Telephone: Spring 7-3566
Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІБКУ
та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ
сторидж на літо.
Самий сторидж на літо 2% від сотні.
Робітня отворена від 8. раню до 8. вечір, кожного дня.
В неділі на замовлення.

ТАРЗАН, ч. 2063. Турботи при колибі.



Коли Тарзан і його ватага вернулись, Джена, перестрашена вчинком свого любимця-левника кинулася з плачем Тарзанові на груди.
„Тікар уже підріс“ — потішав її Тарзан. — „Він засмажував крові і вже ніколи не буде твоїм пестимем — зате він буде нашим приятелем“.
„Ось тут нагорода для лані“ — сказав офіцер. — „а як вона піде з нами до міста, я доде твоїм пестимем, щоб вона її дістала“.
Коли ватага відійшла, Тарзан пустився до своєї колиби на дереві, щоб приготувати все на поворот Джени.
Та коли він підійшов до колиби, він завважав, що щось там недобре діється.

ПОШУКУВАННЯ

ПАВЛО ТИЛЬЧАК, народ. учитель з Вікна, пов. Скалат, просить односельчан о завіренні на виїзд до U. S. A. Адреса:

PAUL TYLCHAK
Somme-Kaserne 25/21.
Augsburg, Germany, U.S.A. Zone.
Stefan Humennyj з с. Лешки Король, пов. Перемишляни, пошукує тітку ЮРДИКА КАСЬКА, яка є замужня за СІДЛО ЛЬКОМ, або знайомих. До 1939 перебували в Нью Йорку.
HUMENNYJ STEFAN
Thornely Hostel
Drinsey Nook re Saxilby,
Lincs, England.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

Прибувши скиталець, іспитований ДІДКО-ВЧІТЕЛЬ, дрігач кору, літ 32, може об'їздити працю від зарп. Ласкаві зголошення слати на адресу:

STEPHEN SHUTKA
P. O. Box 181, Dayton, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ,
А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

АДВОКАТ

WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6636

MAGIC "PYLAR" PEN

\$2.00 Post-Paid
Вчасний Великодний Дарунок!
Модерне перо до мистом-писання писанкою. Цим пером легко зможемо опанувати писання писанкою не тільки для себе, але і напромаж. Трудні відрізи пишасте докладно, бо писар пише різні різно і часто. — Надзвичайна оферта дасть вам всі пригоди до писання писанкою: пісок, писар, барви, інструкції. Замовляйте тепер.

ARTCRAFT SUPPLY CO.,
600 Michigan Bldg., Detroit 26, Mich.
Enclosing \$2.00 for special Pytar Egg Coloring Kit.

Name _____
Address _____
City _____
State _____

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Event 2-5885
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
швидко погребіть за \$150
ціна та інші як —
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Disfigured funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похороном
в БРОУН, БРОУКЛІН, НЬО
YORK І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MIddle 8-4272